

**Kontrola przestrzegania przez przedsiębiorców  
wymagań ustawy o zużytym sprzęcie  
elektrycznym i elektronicznym**



**Warszawa, 2019 r.**



## I. WSTĘP

W I kwartale 2019 r., zgodnie z Planem Kontroli Inspekcji Handlowej na rok 2019, przeprowadzono na terenie całego kraju kontrolę przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym<sup>1</sup>, dalej jako: „ustawa o zużytych sprzęcie”. Celem tych działań było sprawdzenie w jakim stopniu przedsiębiorcy wywiązują się z obowiązków wynikających z art. 37 i art. 39 ustawy o zużytych sprzęcie, które to obowiązki, na podstawie art. 87 ww. ustawy oraz art. 3 ust. 1 pkt 2a ustawy o Inspekcji Handlowej<sup>2</sup>, znajdują się w zakresie kompetencji Inspekcji Handlowej.

Kontrolą objęto przedsiębiorców będących w rozumieniu ustawy o zużytych sprzęcie dystrybutorem – tj. osobę fizyczną, jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej lub osobę prawną w łańcuchu dostaw, która udostępnia na rynku sprzęt elektryczny i elektroniczny (dalej jako: „sprzęt”).

Zgodnie z artykułem 37 ust. 4 ustawy o zużytych sprzęcie dystrybutor jest zobowiązany do umieszczenia w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji w zakresie, o którym mowa m.in. w art. 37 ust. 1-3 ww. ustawy, wskazujących że:

- 1) dystrybutor obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany;
- 2) dystrybutor dostarczając nabywcy sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w miejscu dostawy tego sprzętu, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt dostarczony;
- 3) dystrybutor prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynoszącej co najmniej 400 m<sup>2</sup> poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego

---

<sup>1</sup> Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1466 z późn. zm.).

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1930 z późn. zm.).

dla gospodarstw domowych, jest obowiązany do nieodpłatnego przyjęcia w tej jednostce lub w bezpośredniej bliskości zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych.

Ponadto na podstawie art. 39 pkt 2 ww. ustawy dystrybutor ma obowiązek umieszczenia w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu, a w przypadku udostępniania na rynku sprzętu za pomocą środków porozumiewania się na odległość – przekazywania tych informacji w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi, w szczególności na stronie internetowej lub w formie komunikatu.

Dodatkowo obowiązkiem dystrybutora jest udostępnianie na rynku produktów:

- wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego sprzęt, który został wpisany do rejestru lub pochodzi od producenta, który wyznaczył autoryzowanego przedstawiciela wpisanego do rejestru (art. 39 pkt 1 lit a) ustawy o zużytych sprzęcie);
- oznakowanych zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o zużytych sprzęcie, tj.: z

umieszczonym na nich w sposób wyraźny, czytelny i trwały symbolem selektywnego zbierania, którego wzór jest określony w załączniku nr 2 do ww. ustawy, a jeżeli jest to uzasadnione wielkością lub funkcją sprzętu – ww. oznakowanie można umieścić na opakowaniu i dokumentach dołączonych do sprzętu (art. 39 pkt 1 lit b ww. ustawy);

- zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy o zużytych sprzęcie wraz z dołączoną do niego informacją, o której mowa w art. 13 ust. 1 ww. ustawy, tj.: informacją o:

- zakazie umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami, wraz z wyjaśnieniem znaczenia oznakowania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ww. ustawy;
- potencjalnych skutkach dla środowiska i zdrowia ludzi wynikających z obecności w sprzęcie niebezpiecznych: substancji, mieszanin oraz części składowych.

Kontrolą objęto łącznie 112 przedsiębiorców, stwierdzając różnego rodzaju nieprawidłowości u 29 z nich, tj. 25,9 proc. wszystkich skontrolowanych.

Ogółem inspektorzy skontrolowali prawidłowość oznaczenia 756 partii

wyrobów kwestionując 44 partie (5,8 proc. skontrolowanych).

Podmioty typowano poprzez dobór przypadkowy spośród będących w posiadaniu wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej danych o przedsiębiorcach, a także przedsiębiorców, u których ujawniono w toku poprzednich kontroli nieprawidłowości.

## II. USTALENIA KONTROLI

### 1. W toku kontroli ustalano że:

- a) wszyscy kontrolowani dystrybutorzy, w przypadku gdy zużyty sprzęt był tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany, w punkcie sprzedaży, nieodpłatnie odbierali zużyty sprzęt (art. 37 ust. 1 ustawy o zużytych sprzęcie);
- b) wszyscy kontrolowani dystrybutorzy, w przypadku dostarczenia nabywcy sprzętu przeznaczonego dla gospodarstwa domowego nieodpłatnie odbierali zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstwa domowego w miejscu dostawy tego sprzętu, o ile zużyty sprzęt był tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt dostarczony (art. 37 ust. 2 ww. ustawy)

- c) wszyscy skontrolowani dystrybutorzy prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży wynoszącej co najmniej 400 m<sup>2</sup> poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, nieodpłatnie przyjmowali w tej jednostce lub w jej bezpośredniej bliskości zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekraczał 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych (art. 37 ust. 3 ww. ustawy).

Ponadto w toku kontroli sprawdzano wymagania w zakresie przepisu art. 37 ust. 4 ustawy o zużytych sprzęcie, tj. czy dystrybutor umieścił zgodnie z w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży odpowiednie informacje. Brak ww. informacji w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1-3 ww. ustawy stwierdzono u 18 kontrolowanych dystrybutorów, tj.:

- nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży (ust. 1) - zakwestionowano 8 przypadków,
- nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z

- gospodarstw domowych w miejscu dostawy tego sprzętu (ust. 2) - zakwestionowano 15 przypadków,
- nieodpłatnego przyjęcia w jednostce handlu detalicznego o określonej powierzchni lub w jej bezpośredniej bliskości i zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych (ust. 3) - zakwestionowano 17 przypadków.

Skontrolowano również, czy zgodnie z art. 39 pkt 1 lit a) ustawy o zużytym sprzęcie, czy sprzęt jest wprowadzany do obrotu przez podmiot wpisany do rejestru lub taki, który wyznaczył autoryzowanego przedstawiciela wpisanego do rejestru. W tym zakresie zakwestionowano 18 partii wyrobów.

Inspektorzy dokonali oceny, czy dystrybutor umieścił na wyrobach zgodnie art. 39 pkt 1 lit b) ww. ustawy symbol selektywnego zbierania nie stwierdzając nieprawidłowości.

Ponadto sprawdzano czy do oferowanych produktów dołączono wymagane informacje. Zakwestionowano 29 partii, w tym:

- 16 partii z uwagi na brak informacji o zakazie umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami,

wraz z wyjaśnieniem znaczenia oznakowania;

- 29 partii ze względu na brak informacji o potencjalnych skutkach dla środowiska i zdrowia ludzi wynikających z obecności w sprzęcie niebezpiecznych: substancji, mieszanin oraz części składowych.

### **PODSUMOWANIE**

Przedstawione wyniki kontroli wskazują, iż dystrybutorom różnego rodzaju sprzętu w dużej mierze znane są przepisy ustawy o zużytym sprzęcie. Nie mniej jednak wyniki kontroli w wytypowanych przez wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej placówkach wskazały, iż nadal znajdują się placówki, w których nie umieszczono prawidłowych informacji oraz sprzedawany był sprzęt bez właściwego oznakowania.

W porównaniu do kontroli przeprowadzonej w II kwartale 2018 roku odnotowano wzrost nieprawidłowości stwierdzonych u kontrolowanych przedsiębiorców (o 3,9 pkt procentowego) i nieznaczne (o 1,1 pkt procentowego) zwiększenie liczby zakwestionowanych wyrobów.

Nieuwidacznianie przez dystrybutorów informacji dotyczącej zbiórki sprzętu, jak zwracają uwagę inspektorzy Inspekcji Handlowej, często wynika z

nieprawidłowej interpretacji przepisu art. 37 ust. 4 ustawy o zużytych sprzęcie. Przedsiębiorcy, z uwagi na warunki prowadzenia sprzedaży sprzętu elektrycznego wynikających z art. 37 ust 1-3, np. małej powierzchni swoich punktów handlowych uznają, że obowiązek ten ich nie dotyczy. Z kolei nieprawidłowości polegające na dołączaniu do wyrobów niepełnych informacji często są stwierdzane w przypadku sprzętu wyprodukowanego przez zagraniczne podmioty. Powyższe może wynikać z opracowywania przez producentów uniwersalnych instrukcji w kilku wersjach językowych na podstawie wymagań przepisów państwa, w którym mają siedzibę. Natomiast dystrybutorzy nie znający przepisów nie wiedzą czy oferowany przez nich sprzęt jest właściwie oznakowany.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli podjęto m. in. następujące działania:

- zgodnie z kompetencjami Inspekcji Handlowej na podstawie ustawy o zużytych sprzęcie wydano łącznie 22 decyzje administracyjne nakładające na przedsiębiorców kary pieniężne w łącznej kwocie 117 000,00 zł<sup>3</sup>, ponadto w przypadku 3 przedsiębiorców, po analizie materiału dowodowego zgromadzonego w toku kontroli na

podstawie art. 93 ust. 4 ustawy o zużytych sprzęcie odstąpiono od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej;

- skierowano do 10 przedsiębiorców wystąpienia pokontrolne w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości;
- wydano 2 żądania w celu usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości;
- skierowano 7 pism z informacją o stwierdzonych nieprawidłowościach do właściwych miejscowo wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska.

Mając na uwadze, pozytywne rezultaty jakie niesie za sobą prowadzenie szeroko pojętej polityki ochrony środowiska, należy nadal prowadzić kontrole w tym segmencie rynku celem utrwalania obowiązujących zasad w zakresie segregacji wyrobów elektrycznych i elektronicznych.

Ponadto systematyczne działania ze strony organów kontrolnych, także o charakterze sprawdzającym i edukacyjnym, przyczyniają się do zwiększenia świadomości przedsiębiorców i mogą powstrzymać przed wprowadzaniem na rynek niewłaściwie oznakowanych produktów.

---

<sup>3</sup> W przypadku 2 przedsiębiorców na dzień sporządzenia przedmiotowej informacji postępowanie administracyjne nie zostało jeszcze zakończone.